

Monumentnummer*: 511507

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 13 oktober 1999
Kadaster deel/nr: 14641/37

*Monumentnaam***

Huis te Baest

Complexnummer

511508

Complexnaam

Baest

*Woonplaats**

Oost West en Middelbeers

*Gemeente**

Oirschot

*Provincie**

Noord-Brabant

*Straat**

Dr. J. v.d.
Mortellaan

*Nr**

13

*Toev.**

*Postcode**

5091 JJ

*Woonplaats**

Oost West en Middelbeers

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Oost-, West- en Middelbeers

*Sectie**

B

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

312

*Rijksmonumentomschrijving***

Omschrijving

HOOFDGEBOUW, Huis te Baest. Thans gepleisterd (voorgevel) en voor het overige witgekalkt rode bakstenen huis op rechthoekige grondslag van een enkele onderkelderde bouwlaag onder hoog met leien gedekt zadeldak, in oorsprong daterend uit de 16de eeuw en ouder. Bekend is dat het huis in de 16de eeuw door Maarten van Rossum is geplunderd en in 1548 werd herbouwd. Bij deze herbouw werd ten dele gebruik gemaakt van de fundering van de oorspronkelijk hier gesitueerde stenen kamer (muren 150 cm. dik). In 1854 werd het huis van het huidige achterhuis voorzien. Op de nokeinden een rechthoekige schoorsteen (waarboven als replica van de 16de-eeuwse situatie een stalen kap met vergulde bol) en centraal op het huis een 6-zijdige klokketoren (uurwerk) onder koepel met vergulde windfaan, vermoedelijk aangebracht in 1854, ter vervanging van een hoger spits en gotisch model (afbeelding 1818). De leiendekking dateert uit 1854; voordien was de kap met rode pannen gedekt. In 1854 werd

tevens de omgrachting gedempt; het grachtgedeelte aan de achterzijde werd toen voorzien van de huidige kademuur en werd vergraven tot de huidige vijverpartij in landschapsstijl. Voor(west-)gevel: centraal een monumentale dubbele entree deur met dubbel stervormig bovenlicht omlijst door blokpilasters en afgesloten door een kroonlijst. De ingangspartij wordt door een hardstenen stoep voorafgegaan. Aan weerszijden van de entree twee hoge meerruitschuifvensters met luiken. Boven de entree een dubbel 6-ruits openslaand dakkapelvenster, onder een tympaan, met rijk bewerkte voluutvormige wangen. Aan de achterzijde rechts van het huis het in 1854 gerealiseerde achterhuis, twee bouwlagen hoog, onder met leien gedekt zadeldak. Rechter zijgevel: beganegronds drie hoge 20-ruitsvensters (waarvan één schuifvenster) met luiken. Centraal op de verdieping drie 16-ruitschuifvensters, voorzien van luiken. In de topgevel een meerruitsvenster met luiken. De aansluitende zijgevel van het achterhuis vertoont beganegronds en op de verdieping een meerruitsvenster met luiken. Achterzijde achterhuis: rechts een entree deur onder kroonlijst voorafgegaan door een hardstenen bordes met smeedijzeren hekwerk. Links van deze entree twee meerruitsvenster met luiken. Op de verdieping twee meerruitsvenster met luiken en boven de entree een oeuil de boeuf met stervormig venster. In de gevel een weerszijden van de entree twee gevelstenen met links M.DLC 1854 en rechts C.VMDLL 1954, laatstgenoemde aangebracht bij de restauratie van het huis in 1954. Rechter zijgevel achterhuis beganegronds en op de verdieping een meerruitsvenster met luiken. Achtergevel hoofdgebouw twee hoge meerruitsvensters met luiken. Linker gevel hoofdgebouw: beganegronds een hoog meerruitsvenster met luiken. Op de verdieping vier meerruitsvensters en in de topgevel een enkel meerruitsvenster.

Waardering

Het HOOFDGEBOUW van de historische buitenplaats Baest is van algemeen cultuurhistorisch belang

- als gaaf bewaard voorbeeld van een sober en robuust 16de-eeuws edelmanshuis als centrum van een landgoed en buitenplaats;
- vanwege de 19de- en 20ste-eeuwse verrijkingen aan het huis, die de ontwikkelingen van het huis als centrum van een historische buitenplaats sinds het einde der 18de eeuw illustreren;
- vanwege de architectonische gaafheid;
- vanwege de ouderdom;
- vanwege de schoonheid.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis